

O b s a h tohoto čísla:

Několik poznámek k české národní otázce současnosti	/Josef Brodský/
Československá iniciativa 88	/Jaroslav Šabata/
Co je dnes zapotřebí	/Ladislav Hejčánek/
Kdo nejde s námi	/X.Y./
Dopis redakci Rudého práva	/Karel Holomek/
Nad prací Karla Kříže	/Vlastimila Tesařová/

Josef Brodský

N ě k o l i k p o z n á m e k k č e s k é n á r o d n í
o t á z c e s o u č a s n o s t i

Dějiny českého národa 20.století vypovídají o prvořadém významu národní otázky pro jeho existenci. Tomuto významu však neodpovídá - zejména od konce 40.let - její reflektování, a to jak společenskými vědami, tak politikou a občanským vědomím. Příčin je mnoho. Zmiňuji jen ty, které považuji za závažné, a to nejen pro jejich věcný dějinný význam, ale také proto, že jsou - jak soudím - opomíjeny, nechápany nebo reflektovány ~~jednostranně, jednorozměrně~~ a interpretovány jednostranně, jednorozměrně, a tedy více nebo méně nesprávně.

x x x

Kvalita, obsah i způsob reflektování národní české otázky českým národem respektive českou společností jsou od konce 40.let určovány prvořadě ději a výsledky 2.světové války, promítnutými do dějin českého národa a československého státu. Podobné "vysvětlení" - přes jeho nepochybnost - je natolik obecné, neurčité a vágní, že místo objasnění, místo inspirování a motivování adekvátního národního občanského zájmu a chování produkuje i vyjadřuje národní lhostejnost, mravní nezájem, politický nihilismus a kapitulantství, gnozeologickou ignoranci a impotenci. A přesto právě takové "vysvětlení" je od konce 40.let a zejména pak v "době normalizační" jádrem státní ideologie a filozofie, je podstatou politické praxe a "výchovy" - od dětí až po občany všech žijících generací.

Jednostranný a zavádějící výklad a praxe v oblasti "národní politiky" má shodného jmenovatele - a tím umocnění - s nedostatky v oblasti ekonomiky, vědy, kultury, vzdělání, totiž monopol politiky, vyrostlý z monopolu moci a produkující monopol moci.